

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Bertil Engdahl
Telefon: 08-508 28 863
Fax: 08-508 28 808
E-post: bertil.engdahl@miljo.stockholm.se

2006-04-19

MHN 2006-05-02 p 9

Överklagande av länsstyrelsens beslut i ärende om anmäld efterbehandling av förorenad mark och utsläpp av avloppsvatten på fastigheten Hjorthagen 1:3 i Stockholm

Remiss från miljödomstolen

Förslag till beslut

1. Avstyrka överklagandena under återopande av förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Justera beslutet omedelbart.

Carl-Lennart Åstedt

Gustaf Landahl

Bakgrund

Per-Olov Fredriksson, för egen räkning och såsom ombud för Jan-Harry Johansson samt Ulf Holgersson, Birgitta Persson och Christer Lignell företrädare av Per Schönning såsom ordförande för Djurgården Lilla Värtans Miljöskyddsförening DLV, överklagade hos länsstyrelsen miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut att inte vidta någon åtgärd med anledning av dåvarande gatu- och fastighetskontorets anmälan om efterbehandling av förorenad mark och utsläpp av avloppsvatten på fastigheten Hjorthagen 1:3 i Stockholm. Länsstyrelsen beslutade den 15 december 2005 att avslå de senares överklagande samt avvisa Per-Olov Fredrikssons och Jan-Harry Johanssons överklagande på grund av att de inte var klagoberättigade. Länsstyrelsens beslut har överklagats hos miljödomstolen av samma parter. Miljödomstolen anhåller nu om nämndens yttrande i ärendet.

Bilaga

Överklagandena - kortfattad sammanställning

De remitterade överklagandena omfattar 117 sidor och speglar en omfattande korrespondens i ärendet. Förvaltningen anser att innehållet kan sammanfattas till följande punkter.

1. Stockholms ”Anmälan medför påtagliga skador på riksintresse för kulturminnesvård och nationalstadsparken”.
2. Regeringsrättens tolkning av yttre gränsen för riksintresset Nationalstadsparken är fel.
3. Regeringsrättens omtolkning av strandskyddet på del av Gasverkstomten är fel.
4. Bygglov oklart och handlingar om kontrollprogram, etablering mm svårtillgängliga.
5. Anmälan är ofullständig och otillräcklig med illa redovisad miljöpåverkan, MKB behövs.
6. Miljöförvaltningen styr felaktig sanering med förödande exploatering av grönytor. ”Platsspecifika riktvärden felaktigt satta”.
7. Brist på respekt för demokratin i samrådsförfarandet -hastverk medför stora kostnader.
8. Anmälan medför åtgärder som även utgör tillståndspliktig vattenverksamhet.

Bilaga 9 är en komplettering till bilaga 2 vari framförs att:

- långt mer än 10 000 ton farligt avfall hanterats trots att tillstånd saknas
- området som från att ha varit tillgängligt för allmänheten och nu avstängts, återställs och öppnas för allmänheten
- ”om arbete företagits med stöd av ledningsrätt detta beslut redovisas”.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen antecknar först att vad Johansson och Fredriksson anfört i sitt överklagande främst tar sikte på sakfrågor men innehåller inte något väsentligt nytt i frågan om deras besvär rätt. Förvaltningen anser inte att det finns skäl att frånga länsstyrelsens bedömning i frågan om rätten att överklaga.

Överklagandet berör till stor del frågor rörande Nationalstadsparkens gränser, översiktsplanen, vattenarbete, utsläpp av avloppsvatten, strandskyddsfrågor, bygglovsärenden, slyröjning. Dessa frågor behandlas huvudsakligen av andra myndigheter och förvaltningar och berörs därför inte i anmälningsärendet.

Mot vad klagandena andragit i sak vill förvaltningen härefter åberopa vad länsstyrelsen anfört. Något väsentligt nytt anser förvaltningen inte ha redovisats av klagandena. Förvaltningen vill likväl göra följande kompletterande invändningar och bemötanden.

1. Anmälan om efterbehandlingsåtgärder hanterades av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Frågor som hade med efterbehandlingsåtgärdens påverkan på hälsa och miljö under och efter behandlingsarbetet beaktades.
2. Förvaltningens bedömning utgår från det område i vilket efterbehandlingsarbete avses att bedrivas.
3. Nämnden har prövat efterbehandlingsarbetet, men inte strandskyddsfrågan, eftersom miljö- och hälsoskyddsnämnden inte är tillsynsmyndighet för strandskyddet.

4. Under ärendets gång har kontrollprogram mm skickats till DLV. DLV har vid besök på förvaltningen haft tillgång till allmänna offentliga handlingar och fått kopior av allt önskat material. Förvaltningen har under ärendets gång haft åtskilliga kontakter med DLV och om så varit aktuellt hänvisat till berörda instanser för att reda ut de frågor som ställts.
5. Anmälan grundar sig på ett omfattande beslutsunderlag. Anmälan kungjordes i lokalpress, skickades till lokal miljöskyddsförening DLV och till Östermalms stadsdelsförvaltning. Något formellt/formaliserat samrådsförfarande har inte ägt rum i ärendet. Det krävs normalt inte samrådsförfarande vid anmälningsärenden av det aktuella slaget. Det kan vara värt att påpeka att anmälningsförfarande inte kan jämföras med ett tillstånd att hantera vissa kvantiteter farligt avfall eller vidta åtgärder som annars är tillståndspliktiga. Verksamhetsutövaren ska i sin egenkontroll se till att bestämmelserna följs och lämna de uppgifter som efterfrågas av tillsynsmyndigheten för tillsynen. Förvaltningen bedömer att de i anmälan beskrivna åtgärderna faller inom ramen för en anmälan.
6. Det finns ett grundläggande krav, i miljöbalken, på att föroreningarna ska avlägsnas så långt som det inte är orimligt. Särskilt värdefulla träd har inventerats och ska så långt möjligt bevaras. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i svaret på planremissen för området särskilt betonat värdet av albeståndet längs Husarviken. De platsspecifika riktvärdena (givna av risk för hälsa och miljö utifrån platsens förutsättningar), för de massor som ska ligga kvar, har tagits fram av en konsult och dennes förslag har remitterats till två andra ledande konsulter inom området för att säkerställa att korrekta riktvärden har tagits fram. Markundersökningarna visar att delar av området är förhållandevis opåverkade och ska så förbli. Grundprincipen är att de delar som har lägre föroreningshalter än riktvärdena inte ska blandas med massor som är mer förorenade. Huruvida gasverkstomten är stadens mest förorenade område eller ej saknar betydelse för framtagande av återställningsmålen.
7. Området har varit aktuellt för förnyelse sedan det återlämnades till staden. Omfattande utredningar om markföroreningssituationen och lämpliga efterbehandlingsåtgärder presenterades av dåvarande Stockholm Energi AB redan år 1988. Så vitt känt har alla delprocesser som ägt rum sedan dess blivit överklagade av DLV och har därigenom prövats rättsligt och funnits vara oantastliga/utan anmärkning.
8. Anmälan har remitterats till länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet för vattenverksamhet och länsstyrelsen har inte delat DLV's bedömning. Se bilaga 1.

Bilaga 9

- Det krävs inget tillstånd för miljöfarlig verksamhet för att gräva upp förorenade massor varken för misstänkt farligt avfall eller andra massor.
- Arbetsområdet är avstängt så länge det krävs ur säkerhetssynpunkt. Den cykelbana som har anlagts längs med Husarviken för att därigenom möjliggöra passage, omfattas inte av miljö- och hälsoskyddsnämndens prövning eller tillsyn.
- Frågan om ledningsrätt hanteras inte av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Inför anmälan har kontakter förekommit mellan förvaltningen och verksamhetsutövarens representanter angående omfattning av de miljötekniska undersökningarna, risker för störning av kringboende och åtgärder för att begränsa påverkan på miljön och framtagande av platsspecifika riktvärden. Dåvarande gatu- och fastighetskontorets målsättning har varit efterbehandla markföroreningen till en nivå som innebär ett framtida fritt utnyttjande av denna före detta industrimark.

Förvaltningen finner sammanfattningsvis att klaganden inte visat någon omständighet som bör ligga till grund för en ändring av länsstyrelsens beslut eller ger nämnden anledning att ompröva sitt ställningstagande. Överklagandena ska därför avstyrkas.

SLUT

Bilagor

Bilaga 1 Länsstyrelsens beslut daterat 2005-12-15.

Bilaga 2 Överklagandet daterat 2006-02-21 samt därtill hörande bilagor 2, 5 och 9.